

„TANEC MEDZI ČREPINAMI“

Príloha č. 1 k Zmluve o spolupráci a propagácii

POPIS PROJEKTU

„TANEC MEDZI ČREPINAMI“
hudobno-tanečný film

©

NÁMET a SCENÁR
Marek Ťapák

2008/2012

Realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

M.O.M.ent production s.r.o.
Marta Stančíková – producent

„TANEC MEDZI ČREPINAMI“

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

**Dramatický príbeh o ľudskom bytí, láske, vzletoch a pádoch v strhujúcom
a fascinujúcom tanci života medzi črepinami.**

Réžia/Director:	<i>Marek Ťapák</i>
Námet a scenár/Story and screenplay:	<i>Marek Ťapák</i>
Architekt/Art director:	<i>Viliam Gruska</i>
Hudobná réžia/Music:	<i>Anton Popovič</i>
Kamera/Cinematography:	<i>Peter Bencsik</i>
Texty/Lyrics:	<i>Daniela Hevier</i>
Kostýmy/Costumes:	<i>Jana Hurtigová</i>
Choreograf/Choreography:	<i>Ervín Varga, Bibiana Lanczová</i>
Dramaturg/Script editor:	<i>Adriana Hanzelová</i>
Strih/Editing:	<i>Matej Beneš</i>
Zvuk/Sound:	<i>Igor Baar</i>
Žáner/Genre:	<i>Hudobno-tanečné dramatické dielo</i>
Producent/Producer:	<i>Marta Stančíková</i>
Výroba/Production:	<i>M.O.M.ent production s.r.o.</i>
Koprodukcja/Co-production:	<i>Rozhlas a televízia Slovenska, Michal Brejka, Ivan Hronec</i>
Distribúcia/Distribution:	<i>FILM EUROPE MEDIA COMPANY</i>
Výška rozpočtu/Budget:	<i>cca 750 000 EUR</i>
Termín realizácie/Dates of principle photography:	<i>2007 - 2012</i>
Predpokladaná premiéra/Expected national release:	<i>21.6.2012</i>
Minutáž/Running time:	<i>76 minút</i>
Formát/Format:	<i>HDT</i>
Zvuk/Sound:	<i>Dolby Digital</i>
Distribučný formát:	<i>DCP, DVD</i>

PREDSTAVENIE PROJEKTU alebo „AKO SA TO CELÉ ZAČALO“

Jan 27 2006

Marek Ťapák privezie do Košíc svoju novú produkciu. V dielni obľúbeného herca vzniklo tentoraz strhujúce folklórne tanečné divadlo Tanec medzi črepinami.

Na jeho naštudovaní spolupracovali slovenské špičky - choreograf Ľvín Varga i pedagóg VŠMU Stano Marišler. Na scéne okrem M. Ťapáka tancujú sólisti SLUK-u a tanečníci skupiny Partia (študenti 4. ročníka a absolventi tanečnej fakulty VŠMU).

"Predstavenie je netypické tým, že Marek, ktorý je vynikajúcim hercom, ukáže druhú tvár svojich umeleckých schopností. Na scéne pritom strieda tanec s hovoreným slovom a neschádza z nej počas celého predstavenia," povedal režisér diela Ľ. Varga, ktorý je Košičanom známy aj svojou dlhoročnou spoluprácou s tunajšími folklórnymi súborami. "Toto tanečné divadlo je Markova výpoveď zo života. Je o vzťahoch, láske. Sú to tanečné impresie spojené krásnou, vzrušujúcou hudbou, so strhujúcim tempom, rytmickými variantmi a predovšetkým perfektnými výkonmi tanečníkov."

Ľ. Varga je presvedčený, že sklbenie fascinujúcej muziky, silných emócií a vynikajúcich výkonov osloví široké publikum. "Určite to osloví od najmladšej po najstaršiu generáciu."

DOROTA KRÁKOVÁ, sita, 13.3.2006

Choreografa a režiséra počas študovania predstavenia najviac fascinovala húževnatosť a vytrvalosť Mareka Ťapáka. "Od augusta trénoval 3-4-krát denne, soboty, nedele... On totiž zo scény nezide ani na sekundu. A to nie je maličkosť," dodáva Varga. Ľudové dupáky, zmyselné tango, balkánske rytmy a goralské tance spája v sebe hudobno-tanečné predstavenie inšpirované folklórom Tanec medzi črepinami. V piatok ho v Rusovskom divadle SLUK predviedol herec Marek Ťapák s ďalšími piatimi tanečníkmi. Program je jeho návratom na tanečné pódium po viac ako dvoch desaťročiach a zároveň jeho tanečnou rozlúčkou.

„TANEC MEDZI ČREPINAMI“

"Je to tanečné divadlo o ľudskom bytí, láske, výškach a pádoch, o tom, čo človek zažíva počas svojho života," hovorí herec. "Život nie je tanec na vyleštených parketách ani tanec s prenajatým orchestrom. Život je tanec medzi črepinami. A k tomu máš bosé nohy."

Viac ako hodina neustáleho pohybu na javisku v choreografii Ervína Vargu je nasiaknutá folklórom, celok je však skôr zmes rôznych štýlov. Ďapák divákov upozorňuje už na začiatku - je to tanec, tak ako ho vidí a cíti on sám. Hoci znie a vyzerá na prvý pohľad ako ľudový tanec, je bez krojov, v čiernych košeliach a nohaviciach.

"Úžasná hudobná variabilnosť, inštrumentálna pestrosť, ktorú ponúka tento žáner, je pre mňa nesmierne inšpiratívna. Folklor mi je z tanečných prejavov najbližší, keďže som dlhé roky tancoval v Lúčnici," povedal Ďapák. Ako však dodal, predstavenie je určené pre všetkých, ktorí milujú tanec. "Každý si v ňom nájde to svoje."

Tanec medzi črepinami rozpráva príbeh o mužovi v kontrastných tanečných obrazoch, podčiarknutých tieňohrou a projekciou. "Sú to tanečné impresie spojené krásnou, vzrušujúcou hudbou, so strhujúcim tempom, rytmickými variantmi a predovšetkým perfektnými výkonmi tanečníkov," povedal choreograf Ervín Varga. Hudbu tvoria rumunské, maďarské, východoslovenské, goralské a moravské piesne.

Na scéne Ďapák strieda tanec s hovoreným slovom, autorom monológov je Daniel Hevier. Spolu s Ďapákom v predstavení vystupuje tanečná skupina Partia a dvaja hostia zo SEUK-u - Klaudia Fórišová a Michal Svitok.

Partia

Partia sa po prvýkrát predstavila v projekte Mareka Ďapáka pod názvom Tanec medzi črepinami. Jej interpreti, študenti VŠMU sú profesionálni pedagógovia, sólisti Umeleckého súboru Lúčnica a víťazi celoslovenských choreografických a sólistických súťaží. Aj keď sa Partia venuje predovšetkým tradičnému tancu, vo svojich choreografiách využíva aj rôzne iné tanečné techniky.

Dalibor Hladík

S obrovským úspechom uviedol herec a tanečník Marek Ďapák v New Yorku svoje predstavenie Tanec medzi črepinami

Tanca má požehnanie v krvi i v rodine, no je to už dávno, čo sa mu prestal dôkladne venovať. Po rokoch si trúfol naštudovať ojedinelý tanečný projekt – a výsledok sa mimoriadne podaril. „Tancoval som v Lúčnici, keď som mal asi šestnásť-sedemnáť rokov a keď som sa dostal na VŠMU, musel som prestať. Jednoducho to zakázali a nebol by ani čas,“ spomína Marek Ďapák. K tancu neskôr pričuchol v pantomimickom muzikáli Grand Pierot s Milanom Sládkom a na bratislavskej Novej scéne v predstavení Kubo, do ktorého si podľa vlastných slov vymyslel jeden tanček. „Keď som si uvedomil, po akom čase sa chcem vrátiť k tancovaniu, až som sa sám zľakol. Bola to odo mňa veľká trúfalosť.“

Problém nevidí v kondícii, keďže pravidelne športuje, ale v praxi. „Nestačí len naučiť sa choreografiu a dobre ju zvládnuť. Tanečník musí byť vytancovaný. Čím viac tancuje, tým väčšmi vidno, že výsledok nie je vydretý a urputne snaživý, ale má ľahkosť a gráciu. Do toho sa opäť dostať, to bola odvaha.“

Vzdal hold otcovi

Predstavenie Tanec medzi črepinami, ktoré sa v septembri dočkalo úspešného uvedenia na newyorskej scéne The Lighthouse Theater, majú s Marekom Ťapákom na svedomí choreograf Ervín Varga či tanečníci Stanislav Marišler a Vladimír Michalko. „Nechcel som im byť brzdou. Sám som začal trénovať vlni v auguste, oni sa pridali v októbri a premiéra bola v januári.“ S Vargom sa dobre poznajú už z Lúčnice, v SLUK-u spolupracovali na projekte Sen. „Mali sme teraz chuť opäť spraviť niečo tanečné. Najmä ja som chcel podať svoju výpoveď ako výpoveď herca a človeka. Je to aj istý hold môjmu otcovi, ktorý sa poväčšine vo svojej filmovej tvorbe venoval folklóru. Chcel som mu to vrátiť.“

Martin Ťapák, ktorý 13. októbra oslávi osemdesiatku, je klasikom slovenskej filmovej réžie. K jeho dielam patria snímky ako Rok na dedine, Nevesta hŕľ alebo Pacho, hybský zbojník, sám účinkoval v legendárnom hudobno-tanečnom filme Rodná zem či ako Uhorčík v Jánošíkovi Paľa Bielika. „Chcel som, aby to pre neho bolo prekvapenie. Niektoré veci som s ním konzultoval, ale videl až generálku. Nedovolil som mu, aby sa prišiel pozrieť, ako sme nacvičovali,“ dodáva Marek Ťapák. Inšpiroval sa vraj mnohými myšlienkami slávneho otca. Tanečný projekt dotvára rôznorodá sugestívna hudba, text Daniela Heviera, hovorené slovo Anny Javorkovej a videoprojekcia záberov od renomovaného dokumentaristu Pavla Barabáša. Všetky zložky povyšujú dominantné scénické tancovanie na unikátny umelecký zážitok. „Nemám rád samochválu, lebo si myslím, že za umelca má hovoriť výkon, ale kamkoľvek sme prišli, mali sme ohromný úspech. Či už v Michalovciach, v Košiciach alebo na Zamagurských slávnostiach, kde dom kultúry skoro padol,“ vraví s hrdosťou Ťapák.

Bude z toho film?

Americký zájazd bol súčasťou osláv Dňa ústavy a šli tam na pozvanie generálneho konzula Ivana Surkoša a nadácie +421. „V hľadisku, ako by si možno niekto myslel, neboli len Slováci žijúci v Amerike, ktorí by sa dívali s nostalgiou a všetko, čo je slovenské, by brali ako dobré. Videli to väčšinou zahraniční diváci a nešetřili superlatívmi. Možno nás vopred trochu podceňovali, ale z ich reakcií bolo vidieť, že sme ich príjemne šokovali. Predviedli sme sa tak, že by sme pokojne mohli ísť na Broadway a súperiť s ktoroukoľvek šou. Nielen umelecky, ale aj profesionálne sme zvládli projekt, ktorý sa nemusí za nič hanbiť a môžeme naň byť hrdí,“ hodnotí Ťapák.

Silnou stránkou projektu je jeho moderné vyznenie, vďaka ktorému je stráviteľný aj pre ľudí, ktorí neholdujú autentickému folklóru. V zahraničí sa podobné tanečné divadlá hravo presadia i vo filmovej podobe – a to je aj Ťapákovou ambíciou. „Chcel by som z toho spraviť film a vyrozprávať príbeh inou technológiou.“

Priznáva, že Tanec medzi črepinami bol cieľenou výhybkou v jeho hereckej kariére. Kým iní herci radšej prijímú rolu v seriáli, on sa nebál upnúť k umeleckejšiemu a menej komerčnému vyjadrovaniu formou tanca. Na otázku, či si nemyslí, že okrem dobrého pocitu jeho i divákov to veľa neprinesie, reaguje s úsmevom: „Teraz ste mi dosť zobrali vietor z plachiet! Nie je to komerčnosť typu televíznych šou, ale chcel som osloviť aj širšiu masu. Diváci, ktorí zatiaľ prišli, boli nadšení. A možno aj milo zmätení z toho, že niečo také naozaj nečakali.“

Na piedestál, kam sa dnes hrabú iné šou, tak Marek Ťapák povýšil umenie. „Myslím si, že je to potrebné, lebo nemôžeme sklznúť na povrch a iba sa šmýkať po ľade. Ja by som tak nedokázal žiť, som už raz taký. Život musí mať aj iný rozmer. Keď sa raz obzriete, bude pekné si povedať, že to neboli zbytočné roky a neušlo to ako voda,“ uzatvára.

ZOZNAM A PREDSTAVENIE TVORCOV

Marek Ľapák /1960/ - absolvent VŠMU odbor herectvo, všestranný slovenský umelec, bývalý člen a riaditeľ Divadla Nová Scéna, umelecký riaditeľ SEUKu, účinkoval v mnohých filmoch, televíznych reláciách, stvárnil veľa zaujímavých divadelných rolí, patrí medzi slovenskú hereckú a dabingovú špičku, referencie: *Putovanie do San Jaga, Plavčík a Vratko, Popolvár najväčší na svete, Návrat Jána Petru, Letný strom radosti, Alžbetin dvor, Sagarmatha* a i.

Peter Bencsik /1970/ - absolvent VŠMU odbor kamera, dnes vyhľadávaný kameraman reklamných spotov, televíznych seriálov a celovečerných hraných filmov, jeho referencie: *kampane pre Allianz, Orange, Slovak Telecom, T-mobil, OTP Banka, Different, tv a filmové projekty napr. Rodinné tajomstvá, Ordinácia v ružovej záhrade, Posledná večera, Plávanie, Dážď padá na naše diše* a i.

Doc. Ing. Viliam Gruska /1936/ - scénograf, pedagóg, etnograf, dramaturg, scenárista, režisér, skutočný znalec slovenskej ľudovej kultúry, zvykov a tradičných ľudových remesiel, autor rôznych scénografických a výtvarných projektov: *Východná, Myjava, Detva a i.*, opier, tv inscenácií, baletov a filmov: *Najdlhší, Svätopluk, Straty a nálezy, Sokoliar Tomáš, Coppélia* a i.

Jana Hurtigová /1975/ - vyštudovala na VŠMU scénickú a kostýmovú tvorbu, spolupracuje s mnohými významnými divadelnými scénami na celom Slovensku: *Predaná nevesta SND, Carmen Opera Košice, Partbreakers SND, Truth Story Trnava, Cirkus Aréna, Top Dogs Martin, Letné Shakesparovské dni, Všetko za národ Nitra, Červená princezná Astorka* a je aj autorkou kostýmov pre filmy a seriály napr.: *Malé oslavy, Ordinácia v ružovej záhrade* a i.

Ervín Varga /1955/ - dlhoročný učiteľ a choreograf slovenských a maďarských ľudových tancov, vyučoval tance v Čechách, Maďarsku, Nemecku, USA, Japonsku a Honkongu, pôsobil ako pedagóg na VŠMU v Bratislave, bol umeleckým riaditeľom SEUKu.

Daniel Hevier /1955/ - známy a populárny slovenský básnik, prozaik, dramatik, scenárista, textár a vysokoškolský profesor, absolvent Filozofickej fakulty UK, vydavateľ prevažne literatúry pre deti a mládež a prekladateľ významných svetových autorov: Ch. Bukowski, A. P. Čechov, V. Vančura a i., jeho autorské diela: *Biele horí najdlhšie, Aby bolo napísané, Heviho diktátor, Krajina Agord* a i.

Anton Popovič /1965/ - absolvent VŠMU odbor dirigovanie a Kráľovského konzervatória v Haagu, aktívny skladateľ, aranžér, producent a dirigent svetových autorov: Satie, Andriessen, Part, Ch. Wolf, P. Graham a i., slobodný aktívny občiansky aktivista, autor a dirigent filmovej hudby a tanečných muzikálov: *Popolvár, Kytice, Návrat idiota, Záhrada* a i.

Marta Stančíková /1964/ - narodená v Bratislave, študovala na VŠMU odbor produkcia a manažment, v r. 1983-1993 pracovala v Slovenskej televízii, má za sebou spoluprácu na rôznych projektoch zábavnej a hranej tvorby s rôznymi tvorcami (J. Rihák, J. Takáč, Ľ. Fífik, V. Fischer, M. Homolka, J. Chudík a i.), ovláda všetky technológie od digitálnych až po filmové, rovnako ako aj rozdielnosti v jednotlivých audiovizuálnych žánroch (cyklické relácie, živé vysielania, dokumenty, štúdiové inscenácie, seriály, hrané filmy a pod.).

Po revolúcii úzko spolupracovala s distribučnou spoločnosťou Saturn Entertainment na spievaných dabingových projektoch pre spoločnosti Walt Disney a Warner Bros, od r. 1993 samostatne podniká v oblasti výroby audiovizuálnych diel, v r. 2003 spolupracovala na autorskom filmovom debute K. Šulajovej *O dve slabiky pozadu*, v r. 2005 na filme Pala Korca *Keep smiling*, v r. 2006 na filme Tomáša Krnáča *Jazzus*, v r. 2007 na filme I. Vojnara *Kvety sakury* a i.

EXPLIKÁCIA

Režisér Marek Ťapák svojim filmom voľne nadväzuje na silné tradície hudobno-tanečných filmov, ktoré v minulosti vytvárali legendárni slovenskí filmári a premieta ich do novo spracovanej aktuálnej podoby. Príbeh je postavený na predstavách hlavného hrdinu, vynárajúcich sa z hĺbky pamäte, ktorý prežíva svoje silné životné situácie a zážitky prostredníctvom tanca, podmanivej hudby, nehy a sily básnického slova. Jeho putovanie je poskladané z jednotlivých črepín života, ktoré spolu vytvárajú fascinujúcu mozaiku obrazov, pohybujúcich sa v čase a v priestore.

Dovolili sme si prísť so žiadosťou o finančnú podporu audiovizuálneho projektu s názvom „**Tanec medzi črepinami**“,

ktorý by sa mohol stať jedinečným svojho druhu v našich končinách, tak ako kedysi Saurova Carmen (ovenčená mnohými svetovými oceneniami) alebo Krvavá svadba, hudobno-tanečné filmy plné tragických postáv a príbehov, ktorých základnými vyjadrovacími prostriedkami sú hudba, tanec a obraz.

Ako vlastne vznikla myšlienka sfilmovať toto inak divadelné predstavenie?

(citát z tlače) „**S obrovským úspechom uviedol herec a tanečník Marek Ťapák v New Yorku svoje divadelné predstavenie Tanec medzi črepinami.** Americký zájazd bol súčasťou osláv Dňa ústavy na pozvanie generálneho konzula Ivana Surkoša a Nadácie +421. „V hľadisku neboli len Slováci žijúci v Amerike, ktorí sa prizerali s nostalgiou, ale predovšetkým zahraniční diváci, ktorí nešetřili superlatívami. Z ich reakcií bolo vidieť, že sme ich príjemne šokovali,“ hodnotí reakcie publika Marek Ťapák. „Chcel by som z tohto námetu spraviť film a sprístupniť náš príbeh širšiemu publiku.“

Spätná divácka odozva (i na domácej pôde) bola inšpiratívnym potvrdením myšlienky spracovať divadelné predstavenie do audiovizuálnej podoby a **sprístupniť ho tak nielen väčšiemu počtu divákov, kultúr a destinácií**, ale s použitím obsiahlejších výrazových prostriedkov spracovať plnohodnotné a pôsobivé hudobno-tanečné dramatické dielo.

Veľkou devízou je i fakt, že sa nám podarilo dať dohromady **skupinu výrazných a kvalitných umeleckých slovenských osobností**, ktoré už na projekte spolupracujú - hudba, architekt, kamera, dramaturgia, choreografia, kostýmy, obsadenie.

K dispozícii je literárno-technický scenár, ktorý priebežne **dramaturgicky hodnotí a spolu s autorom Marekom Ťapákom koriguje Adriana Hanzelová.**

Lyrický text Daniela Heviera očarí každého milovníka poézie a vzácných myšlienok.

Viliam Gruska, architekt tohto projektu, je skutočný znalec našej kultúry a tradícií, ktorý pripravuje grafické návrhy jednotlivých prostredí, stavebné a dekoračné úpravy vybraných exteriérov a interiérov.

„TANEC MEDZI ČREPINAMI“

Príbeh sa odohráva v **reáliách exteriérov našich významných lokalít** (Bratislava, Zlatná na Ostrove, Tisovec, Súľovské skaly, Šútovský vodopád, Kvačianska dolina, Roháče, Kráľova Hôľa, Malacky, Terchová, Múzeá dedín v Martine a v Zuberici atď.) a v čase všetkých **štyroch ročných období** s ich typickými vlastnosťami (búrky, víchrice, mesačná noc, husté mračná, hmly, inverzie, vodopády, peniaci potok, jarne vízie a pod.).

Dotočením významnej scény vo vojenských lesoch Malacky na Záhorí, ktorá obsahovo aj dramaturgicky naplnila zámer diela ukázať nášmu a budúcemu zahraničnému divákovi krásu a rôznorodosť našej krajiny a návrat k historickým koreňom slovenskej kultúry sme natáčanie ukončili a toho času dielo finalizujeme. Naším distribučným partnerom sa stala renomovaná spoločnosť Europe Media Company, ktorá zabezpečuje premiéru projektu od 21.6.2012 v sieti slovenských kín s významnou predpremiérou na medzinárodnom festivale v Trenčianskych Tepliciach a s pripravovanou snahou odprezentovať dielo aj na festivale v Karlových Varoch. S distribúciou diela je spojená významná a finančne nemenej náročná reklamná kampaň, s ktorou nám pomáha kreatívny tím agentúry Brandy.

Hudba a tanec sú spracované na základe autentického folklóru, ale so všetkými atribútmi moderného znenia. Na tvorbe hudby sa podieľa Anton Popovič ako autor dvoch skladieb a hudobných podkladov, Stano Palúch a Samo Smetana so skupinou Banda sú autormi ďalších pasáží s ich štýlovo zaujímavou world music. Hudbu tvoria prevažne východoslovenské, goralské, rómske a maďarské piesne zahraničných interpretov, z tancov spomenieme expresívne ľudové dupáky, zmyselné tango, vzrušujúce balkánske rytmy a hrdé goralské tance.

Lídrom choreografov je Ervín Varga, ktorý spolu s autorom a s hlavnou postavou Muža Marekom Tapákom skúšajú choreografie so špičkovými tanečníkmi folklórnych súborov a umeleckých telies SEUKu, Technik, Urpín, Ekonóm, Skorušiná a pod.

Hlavným koprodukčným partnerom projektu je Rozhlas a televízia Slovenska, Michal Brejka a Ivan Hronec a reklamným partnerom je Bratislavský samosprávny kraj.

Predpokladáme, že v tomto čase vysokých ratingov hudobno-tanečných formátov pre všetky vekové kategórie budeme dostatočne atraktívny. Z toho vyplýva, že cieľovú skupinu divákov môžeme zaujať už od vekovej hranice 17 až 50 rokov so všeobecným vzdelaním, nakoľko tento žáner v sebe zahŕňa viaceré možnosti výberu (hudba, tanec, poézia, dramatický príbeh, vysoká náročnosť obrazového stvárnenia a pod.).

Zámerom filmu „Tanec medzi črepinami“ je nadviazať na našu národnú a filmovú tradíciu a ukázať svetu naše slovanské korene a krásnu krajinu. Práve teraz, v čase globalizácie, keď národné tradície sú tak vzácne a pestované všetkými európskymi krajinami. Byť zaujímavým znamená byť svojský, jedinečný, nenapodobiteľný. Toto všetko ponúka naša tradícia, folklór, ktorý nechceme ponúkať ako glorifikujúci ornament, ale ako prirodzenú životnú nutnosť.

Skutočná atraktivita tohto projektu spočíva v jeho nadčasovosti - v snahe vyjadriť zásadné životné postoje a zdevastované ľudské hodnoty prijateľnými prostriedkami akými sú hudba, tanec, obraz, poézia - nenásilnou formou a s možnosťou výberu.

„TANEC MEDZI ČREPINAMI“

Napriek tomu, že náš audiovizuálny trh nemá vytvorené dostatočné konkurenčné prostredie je potrebné zdôrazniť, že tento typ projektu je chýbajúcim článkom žánrového spektra v súčasnej slovenskej kinematografii.